

26 september 2023

Lyft leden för besökaren med naturvägledning

Per Bengtson, SLU Centrum för naturvägledning

SCIENCE AND
EDUCATION
**SUSTAINABLE
LIFE**

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING

Kunskapscentrum
och mötesplats för
naturvägledning och
naturvägledare

Vad är SLU Centrum för naturvägledning, CNV?

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING

Kunskapscentrum
och mötesplats för
naturvägledning och
naturvägledare

Genom att arbeta med **metod-utveckling**, driva **utvecklingsprojekt** och delta i **forskning** och **samverkan** samlar CNV kunskap och erfarenheter, som vi delar med landets naturvägledare och andra aktörer.

Vi erbjuder till exempel:

- utbildningar
- workshops
- nätverk
- publikationer
- rådgivning
- nyhetsbrev

CNV finns på **Institutionen för stad och land** vid Sveriges lantbruksuniversitet i Uppsala. Vi arbetar främst på uppdrag av Naturvårdsverket, Havs och vattenmyndigheten och SLU.

Prenumerera

www.slu.se/cnv-utskick

A group of four people is walking away from the camera on a gravel path that winds through a dense forest of tall, leafy green trees. In the background, a red wooden cabin with a gabled roof sits on a grassy clearing next to a calm lake. The sky is filled with soft, grey clouds, suggesting an overcast day. The overall atmosphere is peaceful and natural.

Naturvägledning: att skapa meningsfulla upplevelser

En plats eller fenomen
upplevs med egna sinnen
ger kunskap eller insikt.

A group of about ten people are silhouetted against a clear, bright blue sky as they stand on the peak of a large, rounded rock formation. The rock surface is textured and grey. In the background, a line of trees and a body of water are visible under the same clear sky. The overall scene conveys a sense of outdoor adventure and natural beauty.

Tänk på en naturupplevelse som du haft
någon gång som kanske gett dig någon form
av aha-upplevelse eller insikt.

Naturvägledning kan ge:

- En relation till leden, platsen, naturen och kulturarvet.
- Upplevelser som sitter kvar.
- Insikter som utmanar och inspirerar.
- Förståelse och djupare mening, engagemang och handling.

Naturvägledning – så funkar det

- Sker med olika metoder – guidning, skyltar, appar, mm
- Sker på besökarnas villkor – utgår från förståelse om besökaren
- Utgår från upplevelsevärden
- Naturvägledare finns lite överallt. Är du naturvägledare?
- Naturvägledning innebär att vilja förmedla något

Sex planeringssteg för naturvägledning vid leder

Steg 1: Avgränsning och ambitionsnivå

Steg 2: Beskriv leden idag

Steg 3: Vad vill vi åstadkomma?

Steg 4: Välj insatser för naturvägledning

Steg 5: Utmaningar och möjligheter

Steg 6: Testa och utvärdera

Steg 1: Avgränsning och ambitionsnivå

- **Vilket område handlar det om**
- **Ambitionsnivån – grundläggande eller hög**

Steg 2: Beskriv leden idag

- **Vilken naturvägledning finns idag**
- **Vilka upplevelsevärden finns längs leden**
- **Vilka är besökarna och deras förväntningar på leden**
- **Vilka aktörer och intressenter finns kring leden**

Steg 3: Vad vill vi åstadkomma?

- **Formulera syfte och mål med naturvägledningen**
- **Avgöra vilka besökare naturvägledningen ska rikta sig till**
- **Bestämma vad ni vill berätta – tema**
- **Prioritera resurser och platser för naturvägledningen**

Steg 4: Välj insatser för naturvägledning

- **Välj vad som ska lyftas fram på varje plats**
- **Välj metoder för kommunikation och naturvägledning**
– pedagogiska skyltar, digital naturvägledning, guidning, storytelling, tryckt info, mm. Hur involvera deltagarna?

Steg 5: Utmaningar och möjligheter

- **Samråd med markägare, aktörer, intressenter. I hela processen.**
- **Synka och skapa synergier med aktiviteter, ex besöksnäringen.**

Steg 6: Testa och utvärdera

- **Testa gärna idéer med målgrupper**
- **Planera för utvärdering. När vi målen?**

Personas-vandring på Hunneberg

Ett verktyg för idegenerering för naturvägledning på en plats eller led.

City-Stina

Trivs i staden. Gillar instagramvänliga äventyr.

Rullande Roger

Naturälskare som besöker många leder med rullstol.

EU-Eli

Nyfiken på Sveriges natur och vill testa allemansrätten.

Peppiga Pappa-Peter

Campar med barn. Har all utrustning och lite koll.

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING

Prenumerera

Kontakta CNV

På www.slu.se/cnv finns resurser för dig.

Gå in och skriv upp dig för vårt nyhetsbrev.

De sex planeringsstegen och en massa tips om naturvägledning och **handboken för planering av naturvägledning** finns på www.slu.se/nvl-planering